

ראש השנה ד

פסוקים מעזרא - אם מונים מניסן

שנה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר
7	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר
8	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר

אם מונים מתשרי

שנה	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
6	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול
7	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול

Difficulty of Rav Yosef on R. Abahu	Difficulty of Rav Yosef on Rav Chisda	
<p style="color: purple;">וּשְׂרֵיטָא בִּיתָא דְנָא עָד יוֹם תַּלְתָּא לִירַח אָדָר דִּי הִיא שְׁנַת שִׁית לְמַלְכּוֹת דְרִיּוֹשׁ מַלְכָא, וְתַנְיָא: בְּאוֹתוֹ זְמַן לְשָׁנָה הַבְּאֵה עֲלֵה עֲזוּרָא מִבְּבֵל וּגְלוֹתוֹ עֲמֹר, וְכֹתִיב (עֲזֹרָא ז') וַיִּבֶן יְרוּשָׁלַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לְמַלְכָּא, וְאִם אִיתָא - שְׁנַת שְׁמִינִית מִיבְעִי לִיה! ↓ מוֹנִים מִתְּשֵׁרֵי</p>	<p style="color: purple;">(חגי א) בְּיוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לְחֹדֶשׁ בַּשָּׁשִׁי בְּשַׁנַּת שְׁתַּיִם לְדְרִיּוֹשׁ, וְכֹתִיב (חגי ב) בַּשְּׁבִיעִי בַּעֲשָׂרִים וָאַחַד לְחֹדֶשׁ, וְאִם אִיתָא - בְּשִׁבְעֵי בְּשַׁנַּת שְׁלֹשׁ מִיבְעִי לִיה! ↓ מוֹנִים מִנִּיסָן</p>	<p>Contradiction between the verses (Rav Yosef raised the question on R. Abahu)</p>
<p>לאחר שהחמיץ כמלכי אומות העולם</p>	<p>קודם שהחמיץ - כמלכי ישראל</p>	<p>Resolution</p>

Difficulty on the resolution: מתקיף לה רב כהנא: ומי החמיץ? והכתיב (עזרא ו) ומה חשון ופני תורין ודכרין ואחרין לצלון לאלה שמיא חנוני מלח חמר ונח כמאמר כהניא די בירושלם יהוא מתיבה להם יום ביום די לא פלו.

And that which they need, both young bullocks, and rams and lambs for the burnt offerings of the God of heaven, wheat, salt, wine and oil, according to the word of the priests who are at Jerusalem, let it be given them day by day without fail

1st Answer: אמר לו רבי יצחק: רבי, מטונך! די להון מהקרבין ניוחיון לאלה שמיא ומצלין לחיי מלכא ופנוהי

That they may sacrifice offerings of sweet savor to the God of heaven, and pray for the life of the king and of his sons

Difficulty with the answer: ומאן דעבד הכי לאו מעליותא היא? והתניא: האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני, ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא - הרי זה צדיק גמור!

Resolution: לא קשיא; כאן - בישראל, כאן - בנכרים.

2nd Answer: דכתיב (עזרא ו) נדבכין די אפן אלף תלתא ונדבק די אע חדת ונפקתא מן בית מלכא תתיבה,

Let the house be built with 3 rows of great stones and a row of new timber and let the expense be paid out of the king's house

למה ליה דעבד הכי? סבר: אי מרדו בי יהודאי איקלייה בנורא.

Difficulty with the answer: אטו שלמה לא עבד הכי? והכתיב (מלכים א ו) ויהי טורי עלית וטור כרתת ארזים!

Resolution: שלמה עבד מלמעלה, ואיהו עבד מלמטה. שלמה שקעיה בבנינא, איהו לא שקעיה בבנינא. שלמה סדייה בסידא, איהו לא סדייה בסידא.

3rd Answer: רב יוסף ואיתימא רבי יצחק, (נחמיה ב) **וְיִאמַר לִי הַמֶּלֶךְ וְהֵסֵד יוֹשֵׁב אֹרְזֵי**. מאי **הֵסֵד**? אמר רבה בר לימא משמיה דרב: כלבתא.

Difficulty with the answer: אלא מעתה, הא דכתיב (דניאל ה) **וְאַל מִרְא שִׁמְיָא הַתְרוּמַת וְלִמְאֵיָא דִּי בִּיתֵיהּ הִיתִיו קְדָמָךְ וְאַנְתּוּ וְרִבְרִבְנָךְ שְׂאַתְךָ וְאַחֲנַתְךָ חִמְרָא שְׁתִּין בְּהוֹן**. But you have lifted up yourself against the Lord of heaven and they have brought the vessels of His house before you, and you and your lords, your consorts and your concubines have drunk wine in them. ואי שגל כלבתא היא כלבתא בת משתיא חמרא היא? Resolution: הא לא קשיא, דמלפא trained it לה ושתייא.

Another difficulty with the answer: אלא מעתה דכתיב (תהלים מה) **בָּנוֹת מִלְכִים בִּיקְרוּתֵיךְ נִצְבָה סַף לִימִינְךָ בַּכְתֵּם אוֹפִיר**. Kings' daughters are among your favorites, upon your right hand stands a consort in gold of Ophir.

ואי שגל כלבתא היא - מאי קא מבשר להו נביא לישראל? 1st Resolution: הכי קאמר: בשכר שחביבה תורה לישראל כשגל לעובדי כוכבים, זכיתם לכתם אופיר.

2nd Resolution: לעולם שגל מלכתא היא, ורבה בר לימא גמרא גמיר לה (שזה כלב). ואמאי קרי לה - שהיתה חביבה עליו כשגל. אי נמי: שהושיבה במקום שגל.

4th Answer: מנלן דאחמיץ - מהכא (עזרא ז) **עַד כִּסֵּף כְּכַרְוֵינָא מֵאָה וְעַד חֲנֻטֵינָא כְּכַרְוֵינָא מֵאָה וְעַד חֲמֵר כְּתֵיבֵינָא מֵאָה וְעַד חֲמֵר כְּתֵיבֵינָא מֵאָה וְעַד חֲמֵר כְּתֵיבֵינָא מֵאָה**. והשתא בקיצותא.

Rejection of the answer: ודילמא מעיקרא לא הוה קים ליה בקיצותא? אלא מחוורתא. כדשנינן מעיקרא.

ולרגלים.

Difficulty: רגלים באחד בניסן הוא? בחמשה עשר בניסן הוא!

Resolution: אמר רב חסדא: רגל שבו ראש השנה לרגלים.

Relevance of the Mishna: נפקא מינה לנודר, למיקם עליה בבל תאחר, ורבי שמעון היא. דתניא: אחד הנודר, ואחד המקדיש, ואחד המעריך.

תנא קמא	רבי שמעון
כיון שעברו עליו שלשה רגלים - עובר בבל תאחר	שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחילה
	וכן היה רבי שמעון בן יוחי אומר: רגלים פעמים שלשה, פעמים ארבעה, פעמים חמשה. כיצד? נדר לפני הפסח - שלשה, לפני עצרת - חמשה, לפני החג - ארבעה

דברים פרק כג

(כב) פִּי תִדְרֵי נִדְרֵי לֵהּ אֶלְקִידָא לֹא תֵאָחֵר לְשִׁלְמוֹ פִּי דְרֵשׁ יְדִרְשֵׁנוּ ה' אֶלְקִידָא מֵעַמְדָּא וְהִזְיָה בְּדָ חֲטָא :

דברים פרק טז

(יג) חַג הַסֻּפֹּת תִּעֲשֶׂה לָךְ שְׁבַעַת יָמִים בְּאֶסְפָּד מְגֻרָנָךְ וּמִיָּקֶבֶד : ... (טז) שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יֵרָאָה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי ה' אֶלְקִידָא בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשְּׁבַעוֹת וּבְחַג הַסֻּפּוֹת וְלֹא יֵרָאָה אֶת פְּנֵי ה' רִיקָם :

תנו רבנן : חייבי הדמין, והערכין, החרמין, וההקדשות, חטאות, ואשמות, עולות, ושלמים, צדקות ומעשרות, בכור ומעשר ופסח, לקט שכחה ופאה,

תנא קמא	רבי שמעון	רבי מאיר	רבי אליעזר בן יעקב	רבי אלעזר בר' שמעון
כיון שעברו עליהן שלשה רגלים - עובר בכל תאחר	שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחלה	כיון שעבר עליהן רגל אחד עובר בכל תאחר	כיון שעברו עליהן שני רגלים עובר בכל תאחר	כיון שעבר עליהן חג הסוכות עובר עליהן בכל תאחר
מכדי מינייהו סליק, למה לי למהדר ומיכתב (דברים טז) פחח המצות ו פחח השבועות ו פחח הסוכות ? שמע מינה - לבל תאחר	אינו צריך לומר פחח הסוכות שבו דיבר הכתוב, למה נאמר: - לומר שזה אחרון.	דכתיב (דברים יב) ופאת שנה ופאת שנה . תגובת חכמים להוכחתו: ורבנן - ההוא לעשה תגובת ר' מאיר: כיון דאמר ליה רחמנא אייתי, ולא אייתי - ממילא קם ליה בבל תאחר	אלפה תצא לה' פמוצ'יכס , מיעוט מועדים - שנים תגובת חכמים להוכחתו: ורבנן? - ההוא לכדרי יונה. דאמר רבי יונה: הוקשו כל המועדים כולם זה לזה, שכולן מכפרים על טומאת מקדש וקדשיו	דתניא, רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: לא יאמר חג הסוכות, שבו דיבר הכתוב. למה נאמר? לומר שזה גורם.

Question on some of the opinions: ורבי מאיר ורבי אליעזר בן יעקב, האי **פחח המצות** ו**פחח השבועות** ו**פחח הסוכות**, מאי דרשו ביה?

Answer: מיבעי להו לכדרי אלעזר אמר רבי אושעיא. דאמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא: מניין לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה - תלמוד לומר **פחח המצות** ו**פחח השבועות** ו**פחח הסוכות**, מקיש חג השבועות לחג המצות, מה חג המצות יש לו תשלומין כל שבעה - אף חג השבועות יש לו תשלומין כל שבעה.

Difficulty: וליקש לחג הסוכות: מה להלן שמונה - אף כאן שמונה!

1st Resolution: שמיני - רגל בפני עצמו הוא.

Difficulty: אימור דאמרינן שמיני רגל בפני עצמו - לענין פז"ר קש"ב, אבל לענין תשלומין - דברי הכל תשלומין דראשון הוא. דתנן: **מי שלא חג יום טוב הראשון של חג - חוגג את כל הרגל, ויום טוב האחרון של חג.**

2nd Resolution: תפשת מרובה - לא תפשת, תפשת מועט - תפשת.

יש פייס נפרד לסוכות לשמיני עצרת (פריים)	פייס
שהחיינו	זמן
נקרא רגל אחר לתפילה וברכת המזון	רגל
הקרבת לא קשור לפריים של חג הסוכות שכל יום מתמעטים מ13 עד 7 - בשמיני עצרת מקריבים פר אחד	קרבן
שיר של יום בנושא אחרת - לא קשור לאסיף	שיר
מברכים את המלך זכר לחנוכת הבית בימי שלמה	ברכה
נקרא רגל אחר לתפילה וברכת המזון	

